

WKŁAD MILITARNY POLSKICH
SIŁ ZBROJNYCH W OPERACJĘ
STABILIZACYJNĄ „IRACKA WOLNOŚĆ”

MILITARY CONTRIBUTION OF POLISH ARMED FORCES IN
THE STABILIZATION OPERATION „IRAQUE FREEDOM”

PATRYCJA MONIKA KAMER*

ABSTRACT

This article is the conclusion regarding the participation of the Polish Military Contingent in the stabilization mission under the name Iraq Freedom in 2003. The issue presented in the article is multidimensional. The aim of the article is to show Poland's participation in the Iraqi Freedom operation – 2003. Research methods that help in writing an article are the analysis of sources of literature and articles posted in the Internet. The main research questions covered by the article are: what is Poland's participation in the Iraqi Freedom operation? How many Polish soldiers participated in this stabilization mission? What is the time frame of the stabilization operation? What area did the operation take place in? How did the stabilization mission end and how Poland's participation has affected it. The results of the considerations indicate that the participation of the Polish Quota was very significant in the Iraqi stabilization mission in 2003. Poland appeared as a country very professionally trained to participate in such difficult stabi-

* Mgr Patrycja Monika Kamer, absolwentka Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach; correspondence address: Patrycja Kamer, Olszyc Szlachecki 34a, 08-113 Domanice, Poland; e-mail: patka.izdebska@o2.pl

lization missions. In addition to the good training of the armed forces that Poland sent, our contingent was very well equipped in terms of atmospheric and geographical conditions prevailing in that area.

KEY WORDS

war, weapon, army, mission, military contribution

ABSTRAKT

Niniejszy artykuł zawiera konkluzje dotyczące udziału Polskiego Kontyngentu Wojskowego w misji stabilizacyjnej pod nazwą „Iracka Wolność” z 2003 r. Przedstawiona w artykule problematyka jest wielowymiarowa. **Celem artykułu** jest ukazanie udziału Polski w operacji „Iracka Wolność”, przeciwko któremu opowiadała się większość społeczeństwa polskiego. **Metody badawcze** pomocne przy napisaniu artykułu to analiza literatury i artykułów zamieszczonych w internecie. **Główne pytania badawcze**, na które odpowiada artykuł, to: Jaki był udział Polski w operacji „Iracka Wolność”? Ilu polskich żołnierzy brało udział w tej misji stabilizacyjnej? Jakie są ramy czasowe trwania operacji stabilizacyjnej? Na jakim terenie miała miejsce operacja? Jak zakończyła się misja stabilizacyjna i jak wpłynął na nią udział Polski? **Wyniki rozważań** wskazują, iż udział Polskiego Kontyngentu Wojskowego w misji stabilizacyjnej w Iraku w 2003 roku był bardzo znaczący. Polska pokazała się jako kraj profesjonalnie wyszkolony i przygotowany do udziału w tak trudnych misjach. Poza dobrym wyszkoleniem polski kontyngent był wyposażony w odpowiedni pod względem panujących na tamtym terenie warunków atmosferycznych i geograficznych sprzęt.

SŁOWA KLUCZOWE

wojna, broń, wojsko, misja, wkład wojskowy

WPROWADZENIE

W Polsce i za granicą coraz częściej porusza się temat bezpieczeństwa militarnego. Jest ono wielowymiarowe i zależy od różnorodnych czynników. W państwach, których sytuacja wewnętrzna jest trudna i niestabilna, poziom bezpieczeństwa jest pod wieloma względami zależny od panujących rządów.

Irak podczas trwania operacji „Iracka Wolność” w 2003 r. zaliczał się do takich państw. Panował tam reżim Saddama Husajna. Operacja stabiliza-

cyjna w Iraku, w której miała wziąć udział także Polska, wydawała się dość trudna pod wieloma względami, głównie z uwagi na warunki geograficzne i trudny teren dla żołnierzy polskich. Nasza armia pod względem wyszkolenia i wyposażenia była bardzo dobrze przygotowana, a rząd wierzył, iż wojsko sprawdzi się za granicą w ciężkich warunkach bojowych.

Operacja antyterrorystyczna pod kryptonimem „Iracka Wolność” rozpoczęła się na początku marca 2003 r. i miała na celu obalenie dyktatorskich rządów Saddama Husajna, irackiego polityka i zbrodniarza wojennego, który łamał prawa człowieka i obywatela. Propagandowym celem było także przekonanie społeczeństwa, iż na terenie Iraku znajduje się broń masowego rażenia.

Od początku trwania operacji w Iraku dochodziło do zamachów na żołnierzy walczących po stronie amerykańskiej. Po serii zamachów z 2003 i 2004 roku Amerykanie zostali oskarżeni o niehumanitarne zachowanie wobec więźniów irackich. W 2006 roku osądzono Saddama Husajna i wykonano na nim wyrok śmierci (przez powieszenie – 30 grudnia 2006 r.). W późniejszych latach Amerykanie realizowali swój cel, którym było szkolenie armii irackiej, a następnie wycofali swoje wojska – w 2010 roku ostatnie jednostki wojsk amerykańskich przekroczyły granicę Iraku z Kuwejtem¹.

GENEZA OPERACJI „IRACKA WOLNOŚĆ”

Aby w pełni zrozumieć istotę tej operacji stabilizacyjnej, warto na początku wyjaśnić pojęcie misji oraz misji/operacji stabilizacyjnej. Misja to zadanie do spełnienia realizowane przez specjalnie wyznaczoną do tego grupę osób. Misja stabilizacyjna to z kolei misja mająca na celu unormowanie sytuacji w kraju ogarniętym wojną. Stany Zjednoczone po zamachach terrorystycznych z dnia 11 września 2001 r. podjęły decyzję o interwencji militarnej w Iraku mającej na celu uwolnić to państwo od zagrożenia, za jakie Waszyngton uznał brutalny reżim Saddama Husajna. Ponadto USA podejrzewały dyktatora o posiadanie broni masowej zagłady i o gotowość udostępniania jej Al-Kaidzie. Husajn bowiem wielokrotnie pokazywał, w jakiej pogardzie ma pokój i prawo międzynarodowe oraz prawa człowieka – np. podczas wojny iracko-irańskiej (1980–1988), kiedy nie wahał się użyć broni chemicznej przeciwko irackim Kurdom, którzy w latach 80. wywołali kolejne powstanie.

¹ D. Kozerański, *Działania wojenne, pokojowe i stabilizacyjne prowadzone w warunkach szczególnych XX i XXI wieku. Konflikty – doświadczenia – bezpieczeństwo*, Toruń 2007, s. 272.

Do operacji „Iracka Wolność” Amerykanie musieli pozyskać sojuszników. Wsparła ich Wielka Brytania, której premierem był wówczas Tony Blair, oraz Polska, natomiast Berlin i Paryż były zdecydowanie przeciwne tej interwencji zbrojnej. Nie było też żadnych szans na zgodę Rady Bezpieczeństwa ONZ. Prezydent George W. Bush uznał jednak, iż wystarczające jest oskarżenie Bagdadu o złamanie wcześniejszych rezolucji Rady Bezpieczeństwa, dotyczących reżimu inspekcji rozbrojeniowych ONZ. Kulminacyjnym punktem amerykańskiej kampanii zdobywania sojuszników do ataku na Irak było wystąpienie szefa dyplomacji USA Colina Powella na forum RB ONZ z dnia 5 lutego 2003 roku. Powell twierdził, iż Irak dysponuje bronią masowego rażenia. Szef dyplomacji USA powoływał się na informacje wywiadowcze oraz na anonimowe źródła, pokazywał też zdjęcia satelitarne i wykresy mające uwiarygodnić, iż Irak pod rządami Husajna stanowi bezpośrednie zagrożenie dla świata. W odwecie Bagdad zarzucił Amerykanom fabrykowanie dowodów, dążenie do manipulowania opinią publiczną oraz szukanie pretekstu do zaatakowania Iraku².

CZAS I MIEJSCE TRWANIA OPERACJI

Misja stabilizacyjna pod nazwą „Iracka Wolność” została rozpoczęta 20 marca 2003 r. przez koalicję pod przewodnictwem USA. Początek konfliktu łączy jest z niedostosowaniem się Iraku do licznych rezolucji ONZ dotyczących samorozbrojenia, co było powodem zagrożenia w 2002 roku Irakowi przez Stany Zjednoczone wypowiedzeniem wojny. Jesienią 2002 r. do Iraku udali się inspektorzy ONZ, którzy nie znaleźli żadnych dowodów na istnienie tam zakazanych rodzajów broni masowego rażenia. Jednak pomimo oporu ze strony Rady Bezpieczeństwa ONZ USA rozpoczęły działania zbrojne. Dodatkowym pretekstem, jak już wspomniano, były również podejrzenia dotyczące współpracy Iraku z międzynarodowymi organizacjami terrorystycznymi oraz z Al-Kaidą, która zorganizowała w 2001 roku ataki na World Trade Center oraz Pentagon³. „Po ok. trzech tygodniach walk siły międzynarodowe objęły kontrolę nad większością terytorium Iraku, obalając rząd tworzony przez partię Baas i Saddama Husajna i rozpoczynając okupację tego kraju, trwającą formalnie do 2005 roku”⁴.

² Ibidem.

³ Ibidem, s. 273.

⁴ *II wojna w Zatoce Perskiej*, w: Encyklopedia serwisu Szkolnictwo.pl., https://www.szkolnictwo.pl/szukaj,II_wojna_w_Zatoce_Perskiej (dostęp: 14.03.2019).

CEL OPERACJI

Głównym celem operacji pod nazwą „Iracka Wolność” było stworzenie warunków do funkcjonowania praworządnego i demokratycznego państwa irackiego. W związku z tym Polski Kontyngent Wojskowy (PKW), wspierający armię USA, realizował w Iraku zadania szkoleniowe i stabilizacyjne, do których należało m.in.: zapewnianie bezpieczeństwa ludności cywilnej, tworzenie podstaw do powstania struktur irackich władz lokalnych i centralnych, szkolenie irackich sił zbrojnych oraz policji, pomoc w łapaniu terrorystów, w poszukiwaniu i zbieraniu dostępnych danych dotyczących organizacji terrorystycznych oraz rozprzestrzeniania się broni masowego rażenia na całym świecie, dostarczanie pomocy humanitarnej uchodźcom i obywatelom Iraku. Do PKW należało również zabezpieczanie irackich pól naftowych – najważniejszego dobra należącego do narodu irackiego – oraz pomoc ludności irackiej w tworzeniu warunków do formowania własnego rządu, który miał opierać się na zasadach demokratycznych⁵.

WKŁAD MILITARNY POLSKI W OPERACJĘ „IRACKA WOLNOŚĆ”

Według wielu Polaków udział polskiej armii w tej misji stabilizacyjnej był bardzo kontrowersyjny. Mimo wielu głosów niezadowolenia rząd polski wysłał komandosów z jednostki GROM do Iraku. „Decyzję o użyciu polskich żołnierzy w operacji stabilizacyjnej Iracka Wolność podjął dnia 17 marca 2003 roku prezydent Aleksander Kwaśniewski na wniosek premiera L. Millera”⁶.

Wkład militarny PKW w Iraku w 2003 roku można podzielić na dwie fazy. **Faza I** obejmowała okres od 20 marca do 1 maja 2003 roku. W działaniach wzięło udział 200 żołnierzy GROM-u. **Faza II** powiązana była z objęciem przez Polskę jednej ze stref okupacyjnych⁷. Propozycja ta pojawiła się już w kwietniu, natomiast weszła w życie we wrześniu 2003 r.

W pierwszej fazie misji w Iraku wzięła udział grupa polskich komandosów oraz pododdział polskich wojsk chemicznych, który badał próbki broni chemicznej występującej na terenie tamtego państwa. Z kolei misję stabili-

⁵ mtom/k, *Dziesięć lat temu rozpoczęła się Iracka Wolność*, „tvn24.pl”, 20.03.2013, <https://www.tvn24.pl/wiadomosci-ze-swiata,2/dziesiec-lat-temu-rozpoznala-sie-iracka-wolnosc,312980.html> (dostęp 10.10.2018).

⁶ *Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2003, www.bbn.gov.pl/19.10.2004 (dostęp: 13.10.2018).

⁷ K. Motacki, *Grupy wsparcia wojskowego w Iraku*, „Przegląd Wojsk Lądowych” 2005, nr 7, s. 83.

zacyjną w Iraku Polacy rozpoczęli we wrześniu 2003 roku. Dowodziła nią polska Dywizja Centrum-Południe, która przejęła od Amerykanów odpowiedzialność za strefę środkowo-południową, obejmującą 5 z 18 prowincji Iraku. W skład Polskiego Kontyngentu Wojskowego weszły:

- załoga ORP Xawery Czernicki (53 marynarzy);
- wzmocniony pluton likwidacji skażeń (74 żołnierzy, w tym 36 żołnierzy w składzie plutonu likwidacji skażeń i 38 żołnierzy logistyki);
- żołnierze GROM-u (56 komandosów)⁸.

Po analizie zapisów rezolucji Rady Bezpieczeństwa nr 1441 z 8 listopada 2002 r. oraz wcześniejszych rezolucji Rady Bezpieczeństwa, z których wypełnienia nie wywiązał się Irak, rząd stwierdził, iż decyzja o udziale Polski w misji stabilizacyjnej była słuszna. Dnia 21 marca 2003 roku z lotniska Powidz wystartował prezydencki samolot Tu-154, na pokładzie którego znalazła się kilkudziesięciosobowa grupa żołnierzy z 4 Pułku Chemicznego uczestniczących w operacji antysaddamskiej koalicji w Iraku. Żołnierze zabrali ze sobą indywidualne wyposażenie i podstawowy sprzęt⁹.

W skład zasadniczego wyposażenia Polskiego Kontyngentu Wojskowego wchodziły:

- transportery opancerzone BRDM-2rs (z przyrządami do rozpoznania wszelkiego rodzaju skażeń);
- IRS-2 (Instalacja Rozlewcza Samochodowa) do odkażania sprzętu i terenu;
- laboratorium chemiczno-radiometryczne, zestaw urządzeń do zabiegów odkażających i sanitarnych, wóz sanitarny;
- radiostacje na podwoziu samochodowym¹⁰.

Ponadto żołnierze zostali wyposażeni w maski przeciwgazowe MP-5, kombinezon ochronny, który umożliwiał wymianę ciepła, i nowoczesną maść, która chroni przed mocnym chemicznym skażeniem skóry. Żołnierze zostali zakwaterowani w klimatyzowanych dziewięciosobowych namiotach. Koszt półrocznego udziału Polaków w operacji wyniósł 22 mln zł.

⁸ *Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2003, www.bbn.gov.pl/19.10.2004 (dostęp: 13.10.2018).

⁹ mtom/k, *Dziesięć lat temu...*, op. cit.

¹⁰ K. Motacki, *Grupy wsparcia...*, op. cit., s. 82.

Załączone poniżej mapki służą zobrazowaniu położenia wojsk polskich w misji stabilizacyjnej „Iracka Wolność”. Mapka 1 przedstawia polską strefę okupacyjną w Iraku w latach 2003–2004. Kolorem pomarańczowym zaznaczone jest miejsce stacjonowania Polskiego Kontyngentu Woskowego.

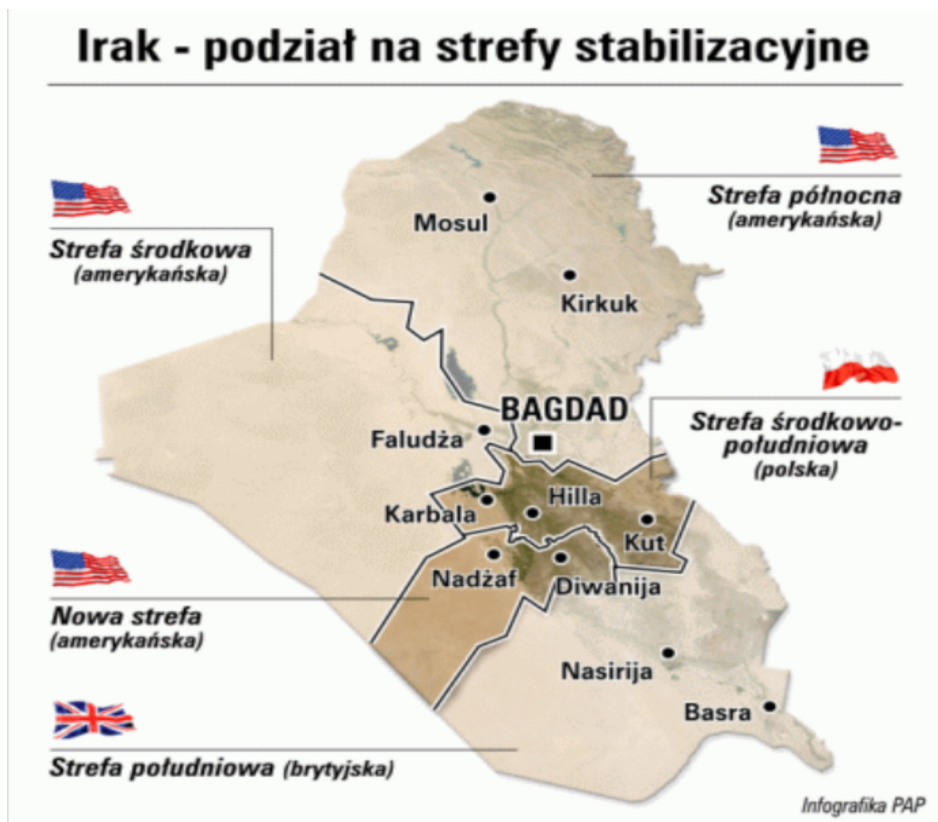
MAPKA 1. POLSKA STREFA OKUPACYJNA W IRAKU W LATACH 2003–2004

Źródło: *II wojna w Zatoce Perskiej*, w: Encyklopedia serwisu Szkolnictwo.pl., https://www.szkolnictwo.pl/szukaj,II_wojna_w_Zatoce_Perskiej (dostęp: 14.03.2019).

Mapka 2 przedstawia podział na strefy stabilizacyjne w Iraku. Zmiana druga Polskiego Kontyngentu Wojskowego rozpoczęła się od połowy stycznia 2004 roku. W jej skład weszło 2440 żołnierzy, głównie z jednostek bojowych. Na misję stabilizacyjną mogli wyjeżdżać żołnierze zawodowi.

MAPKA 2. II ZMIANA POLSKIEGO KONTYNGENTU WOJSKOWEGO

Źródło: M. Wągrowka, *Udział Polski w interwencji zbrojnej i misji stabilizacyjnej w Iraku*, „Centrum Stosunków Międzynarodowych. Raporty i Analizy” 12/04, s. 18, <http://csm.org.pl/en/publications/category/43-2004?download=377:udzial-polski-w-interwencji-zbrojnej-i-misji-stabilizacyjnej-w-iraku> (dostęp: 13.10.2018).

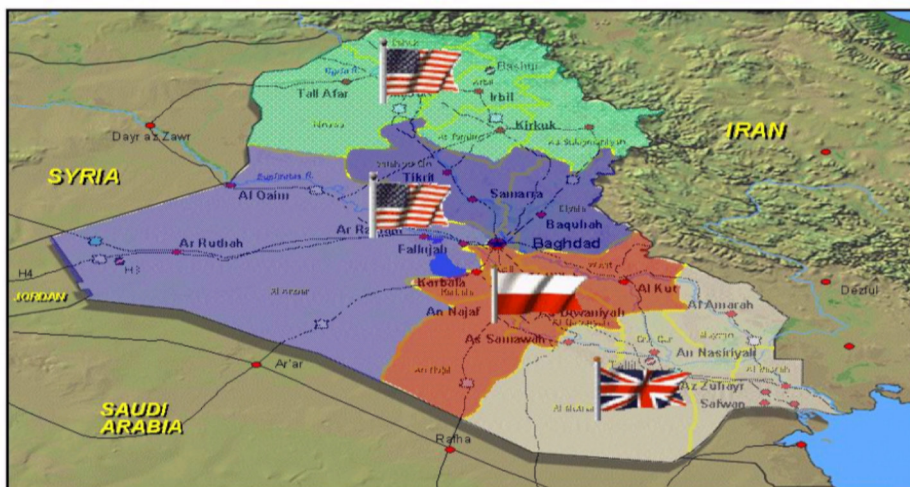
Do zadań sił stabilizacyjnych przedstawionych na mapce należało: zaprowadzanie bezpieczeństwa oraz ładu publicznego, likwidowanie zagrożeń terrorystycznych, ochrona dóbr kultury, kultu religijnego, dbałość o integralność terytorialną oraz pomoc tutejszej ludności w tworzeniu organów władzy¹¹. Dowódcą II zmiany był gen. dyw. Andrzej Ekiert, zaś bazy należące do II zmiany to: Babilon koło Hilli, polski batalion dowodzenia, polski

¹¹ M. Wągrowka, *Udział Polski w interwencji zbrojnej i misji stabilizacyjnej w Iraku*, „Centrum Stosunków Międzynarodowych. Raporty i Analizy” 12/04, s. 19, <http://csm.org.pl/en/publications/category/43-2004?download=377:udzial-polski-w-interwencji-zbrojnej-i-misji-stabilizacyjnej-w-iraku> (dostęp: 13.10.2018).

batalion zmechanizowany z 10 Brygady Kawalerii Pancernej ze Świętoszowa, kompania z 1 Pułku Specjalnego z Lublińca. W Kuwejcie: Samodzielna Grupa Powietrzno-Szturmowa z 25 Brygady Kawalerii Powietrznej z Tomaszowa Mazowieckiego (podlegająca bezpośrednio dowódcy dywizji)¹².

Mapka 3 przedstawia III zmianę Polskiego Kontyngentu Wojskowego w Iraku z 2004 roku. Wojsko polskie opierało się wtedy na 16 Dywizji z Elbląga. Polscy żołnierze znajdowali się w strefie zamieszkiwanej przez 3 mln Irakijczyków. Byli narażeni na znajdowanie się w obszarze walk wewnętrznych, dlatego niektórzy z nich zginęli.

MAPKA 3. III ZMIANA POLSKIEGO KONTYNGENTU WOJSKOWEGO – SIERPIEŃ 2004

Źródło: M. Wągrowka, *Udział Polski w interwencji zbrojnej i misji stabilizacyjnej w Iraku*, „Centrum Stosunków Międzynarodowych. Raporty i Analizy” 12/04, s. 19, <http://csm.org.pl/en/publications/category/43-2004?download=377:udzial-polski-w-interwencji-zbrojnej-i-misji-stabilizacyjnej-w-iraku> (dostęp: 13.10.2018).

Szef Ministerstwa Obrony Narodowej w 2003 roku zdecydował o długotrwałym uczestnictwie wojsk Polskiego Kontyngentu Wojskowego w misji irackiej. Oznaczało to, iż zaczął się sprawdzian możliwości i zdolności armii polskiej do działania w warunkach zderzenia z nowym dla niej światem, na obcym i trudnym terenie. Pole manewru polskiej armii było zawężone ze

¹² Ibidem.

względu na wyposażenie, które mogło być lepsze, bardziej dostosowane do tamtejszych warunków¹³.

ZAKOŃCZENIE OPERACJI

W operacji „Iracka Wolność” wzięło udział około 200 żołnierzy polskich¹⁴. Operacja ta zakończyła się pełnym sukcesem. W ciągu sześciu tygodni rozbito przeciwnika przy minimalnych stratach własnych oraz niewielkich stratach cywilnych, nawet stosunkowo niedużych po stronie przeciwnej. Obalenie reżimu Husajna nie było jednak wówczas równoznaczne z końcem wojny. Prezydent Stanów Zjednoczonych George Bush formalnie nie ogłosił zakończenia wojny. Rozpoczynał się wtedy kolejny etap obecności sił koalicji w Iraku. Armia USA oraz jej sojusznicy, zostając w Iraku, musieli stawiać czoła mocnemu i zdeterminowanemu przeciwnikowi. Bardzo niebezpiecznemu, ponieważ prowadzącemu wojnę partyzancką z użyciem wachlarza metod terrorystycznych¹⁵.

PODSUMOWANIE

Udział w misji stabilizacyjnej w Iraku od początku był dla wojska polskiego dużym przedsięwzięciem ze względu na odległość Polski od Iraku. Dużym wyzwaniem były również uwarunkowania geograficzne – półpustynny teren – oraz klimat, z którym polscy żołnierze w zasadzie nie mieli dotąd styczności, a także inna kultura, religia i obyczaje, bardzo skomplikowana sytuacja polityczna Iraku, a wreszcie narastanie nastrojów antykoalicyjnych, co było odczuwalne w trakcie kolejnych zmian PKW. Do kulminacji negatywnych nastrojów doszło w kwietniu i sierpniu 2004 roku, kiedy to skrajna organizacja islamska pod wodzą Muktady as-Sadra wszczęła rebelię przeciwko siłom koalicji. Została ona jednak stłumiona.

Bardzo ważnym aspektem polskiej obecności w Iraku była pomoc w tworzeniu irackiej armii i policji. Zgodnie z założeniami jednostki irackie powoli i stopniowo miały przejmować z rąk sił koalicji całą odpowiedzialność za bezpieczeństwo kraju. Przejęcie pieczy nad własnym bezpieczeństwem było

¹³ Ibidem, s. 20.

¹⁴ G. Ciechanowski, *Polacy w operacji Iracka Wolność 2003*, „Stowarzyszenie Kombatan-tów Misji Pokojowych ONZ”, <http://skmponz.szczecin.pl/polacy-w-operacji-iracka-wolnosc-2003> (dostęp: 14.10.2018).

¹⁵ K. Gaj, J. Zuziak, *Wojsko Polskie w międzynarodowych misjach pokojowych (1953–2011)*, „Przegląd Historyczno-Wojskowy” 2011, R. 12, nr 5, s. 69.

bardzo istotnym elementem funkcjonowania państwa irackiego, podobnie jak tworzenie własnej armii.

Misje pokojowe są istotne w budowaniu pokoju między państwami. Do zadań ONZ należy organizacja misji stabilizacyjnych w zagrożonych niepokojem krajach. Z perspektywy prawa międzynarodowego operacja „Iracka Wolność” była agresją, ponieważ było to użycie siły zbrojnej przez dane państwo przeciwko innemu państwu, w tym przeciwko jego suwerenności i terytorialnej integralności. Udział Polaków w operacji „Iracka Wolność” można uznać za udział w agresji na kraj suwerenny.

Udział Polski w misji w Iraku przyczynił się do wzmocnienia interesów bezpieczeństwa międzynarodowego i narodowego, gdyż obalono rządy Saddama Husajna. Ówczesny premier rządu polskiego Leszek Miller uznał, iż udział Polski w operacji stabilizacyjnej służy polskim interesom na arenie międzynarodowej.

Z perspektywy czasu można stwierdzić, iż celem tej interwencji było przywrócenie bezpieczeństwa w Iraku i na świecie oraz wzmocnienie stosunków polsko-amerykańskich. Polska, biorąc udział w misji, potwierdziła swoją lojalność sojuszniczą wobec USA.

Ważną rolę w misjach stabilizacyjnych odgrywa dowodzenie, kierowanie oraz planowanie na szczeblu strategicznym, m.in. dlatego w Polsce utrzymuje się przekonanie, iż należy uczestniczyć w jak największej liczbie koalicji z innymi państwami, ponieważ dzięki temu podnoszą się kompetencje dowodzących brygadami wojska polskiego. Jak do tej pory jedne z najcenniejszych doświadczeń Polskiego Kontyngentu Wojskowego to właśnie te zdobycie w Iraku.

BIBLIOGRAFIA

- Ciechanowski G., *Polacy w operacji Iracka Wolność 2003*, „Stowarzyszenie Kombatantów Misji Pokojowych ONZ”, <http://skmponz.szczecin.pl/polacy-w-operacji-iracka-wolnosc-2003> (dostęp: 14.10.2018).
- Gaj K., Zuziak J., *Wojsko Polskie w międzynarodowych misjach pokojowych (1953–2011)*, „Przegląd Historyczno-Wojskowy” 2011, R. 12, nr 5, s. 21–89.
- Kozerawski D., *Działania wojenne, pokojowe i stabilizacyjne prowadzone w warunkach szczególnych XX i XXI wieku. Konflikty – doświadczenia – bezpieczeństwo*, Toruń 2007.
- Motacki K., *Grupy wsparcia wojskowego w Iraku*, „Przegląd Wojsk Lądowych” 2005, nr 7, s. 82–83.

mtom/k, *Dziesięć lat temu rozpoczęła się Iracka Wolność*, „tvn24.pl”, 20.03.2013, <https://www.tvn24.pl/wiadomosci-ze-swiata,2/dziesiec-lat-temu-rozpozcela-sie-iracka-wolnosc,312980.html> (dostęp: 10.10.2018).

Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2003, www.bbn.gov.pl (dostęp: 13.10.2018).

Wągrowaska M., *Udział Polski w interwencji zbrojnej i misji stabilizacyjnej w Iraku*, „Centrum Stosunków Międzynarodowych. Raporty i Analizy” 12/04, <http://csm.org.pl/en/publications/category/43=2004-?download-377:udzial-polski-w-interwencji-zbrojnej-i-misji-stabilizacyjnej-w-iraku> (dostęp: 13.10.2018).

II wojna w Zatoce Perskiej, w: Encyklopedia serwisu Szkolnictwo.pl., https://www.szkolnictwo.pl/szukaj,II_wojna_w_Zatoce_Perskiej (dostęp: 14.03.2019).

PATRYCJA MONIKA KAMER – ekonomistka, absolwentka studiów magisterskich na kierunku bezpieczeństwo narodowe na Uniwersytecie Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach. Zainteresowania naukowe autorki to bezpieczeństwo społeczne i militarne.

CITE THIS ARTICLE AS:

P. Kamer, *Wkład militarny Polskich Sił Zbrojnych w operację stabilizacyjną „Iracka Wolność”*, „Security, Economy & Law” 1/2019 (XXII), s. 35–46, DOI: 10.24356/SEL/22/3.

Licence: This article is available in Open Access, under the terms of the Creative Commons License Attribution 4.0 International (CC BY 4.0; for details please see <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided that the author and source are properly credited. Copyright © 2019 University of Public and Individual Security “Apeiron” in Cracow